

Lek och leksaker

Ljudbollen är Jennys favoritleksak

Lek är att ha roligt! I leken stimuleras barnets hela utveckling. Gör träningen till en lek eller leken till en träning. Varva dagen mellan rörelse, lek, mat och vila. Det lilla barnet kan behöva något att fästa blicken på. Det kan vara ett "ansikte" med tydliga ögon och mun, tyg med mönster i klara färger ungefär 20 cm från barnets ögon. Försök se till att barnet alltid har möjlighet att leka med något. Speldosor, skullror, bjällror, vindspel (chimes) kan barnet lyssna på och försöka gripa efter. Känseln kan stimuleras genom att barnet får känna på mjuka ulliga tyger, manchester, kork, plywood.

Hårda saker med runda former är bra att gripa om, banka och slå med. Speglar som sätts upp vid skötbord eller andra platser kan stimulera barnet. För barn som ligger på rygg på golvet kan man köpa en ställning att hänga olika saker på (IKEA:s underrede till bord, benbocken Frasse, är utmärkt). Duschdraperikrokar är jättebra att hänga saker i, som lätt kan bytas ut.

Leksaker där det händer något – ljud, ljus, rörelse – vid beröring är roliga. Många batterileksaker är bra för barn som inte är så starka i händerna. De kan anpassas med olika tryckkontakter av hjälpmedelscentralen, så barnet självt kan få igång dem. Det finns t.ex. roliga djur som skäller eller jamar när man trycker på en platta. Till den kan man också ansluta en julgransbelysning med ljus i olika färger som barnet kan tända och släcka. I barnvagnsaffärer eller på varuhus kan man också hitta en boll som barnet kan vända runt och som då låter eller sjunger (Texas Instrument). "Pruttballonger" är roliga att försöka trycka på. Ballonger (med ris, vatten etc) och lätta bollar är skojiga att röra vid.

Många barn med SLOS har svaga händer med stela fingrar. Då kan magneter på kylskåpsdörren vara roliga, eller figurer som sitter fast med kardborrband och som man lätt kan rycka loss. Det är lätt att riva prassliga telefonkatalogsidor eller silkepapper. Apotekets räddningsfilt prasslar och lyser roligt när man tar i den. Att plocka med ringar, barnmatsburkslock eller små bollar utvecklar gripförmågan. Vattenlek, att plaska med händer i en liten balja, kan vara en bra start om badkarsbad känns skrämmande. Kladdlekar med filmjök, mördeg, pepparkaksdeg, grädde eller andra goda saker kan ge både finger- och ätträning.

På lekotek kan man själv eller via sin specialpedagog få låna leksaker som är anpassade till barnets utvecklingsnivå och förmåga. Många orter har datatek. Där kan man få låna programvara (och ibland dator) för barn på tidig utvecklingsnivå. Man behöver bara trycka lätt på datorns skärm för att roliga saker ska hända och låta (se litteraturlistan).

Alla barn har behov av andra barn. Även om de inte kan delta i leken kan det vara roligt att finnas i närheten, titta på och höra andra leka. Det allra roligaste är förstås att leka med en vuxen. Tittulekar är roliga långt upp i åldrarna. Härma olika djur och gör andra roliga ljud. Musik uppskattas! Sjung sånger med rörelser till, med olika röstlägen, starkt och svagt. Välj sånger med rytmer som går att gunga till. Röster, rytmer och rörelser som återkommer gång på gång ger barnet trygghet genom den välbekanta ordningen. Sjung om olika kroppsdelar och ta på barnet samtidigt. Förutom de barnsånger vi alla känner till kan personal inom barnhabilitering och lekotek ge nya tips och råd.